

SoundTechxtures

SAILKATZE PROZESUA

HONDAKINEI BURUZKO KONTZEPTUEN DEFINIZIOA:

Hondakina: edozein gai edo objektu, jabeak baztertu edo baztertzeko asmoa edo beharra duena.

● **Etxeko hondakinak:** etxeko jardueren ondorioz etxeetan sortzen diren hondakinak. Halaber, etxeko hondakinak dira zerbitzu edo industrietan sortu eta aurrekoekin pareka daitezkeen hondakinak. Eta baita etxeetan sortzen diren zenbait hondakin ere, hala nola, tresna elektriko eta elektronikoak, arropa, pilak, metagailuak, altzariak eta lanabesak, eta etxeko eraikuntza eta konponketarako obra txikiak sortutako obra-hondakinak. Etxeko hondakinak izango dira bide publiko, berdegune, aisigune eta hondartzak garbitzen direnean sortzen diren hondakinak, bai eta etxeko animalia hilak eta kalean utzitako ibilgailuak ere.

● **Merkataritzako hondakinak:** merkataritzaren beraren jarduerak, handizkako zein txikizkako merkataritza-jarduerak, jatetxe eta tabernetako zerbitzuak, bulego eta azoketako jarduerak, bai eta zerbitzuen sektoreko gainerako jarduerak sortutako hondakinak.

● **Industria-hondakinak:** industria-jarduerako fabrikazio, eraldaketa, erabilera, kontsumo, garbiketa edo mantentze-lanetako prozesuetan sortutako hondakinak, azaroaren 15eko 34/2007 Legean araututako atmosferarako isurketak alde batera utzita.

● **Hondakin arriskutsuak:** III. eranskinean zerrendatuta dauden baldintza arriskutsuen bat edo batzuek dituen

hondakina, eta Europako araudi eta Espainia parte den nazioarteko hitzarmenen arabera, Gobernuak onartu dezakeena, baita hondakin horren edukiontzia zein ontzia ere.

● **Erabilitako olioak:** hasieran aurreikusitako erabilerarako egokiak ez diren olio mineral edo sintetiko industrial edo lubrifikaziozko guztiak, hala nola errektuntza-motorren olio erabiliak eta kanbio-kaxen olioak, olio lubrifikatzaileak, turbinetarako olioak eta olio hidraulikoak.

● **Biohondakina:** lorategi eta parkeetako hondakin biodegradagarriak dira, etxeetatik, jatetxeetatik, sukaldaritza kolektiboko zerbitzuetatik eta txikizkako establezimenduetatik ateratako elikagai- eta sukalde-hondakinak, eta elikagaiak prozesatzeko instalazioetatik datozen antzeko hondakinak.

● **Prebentzioa:** substantzia, materia edo produktu baten kontzepzio eta diseinu, ekoizpen, banaketa eta kontsumo faseetan hartutako neurri-multzoa, honakoak murrizteko:

1. Hondakin kopurua, produktuak berrerabiliz edo produktuen bizitza baliagarria luzatuz.
2. Sortutako hondakinek ingurumenari eta giza osasunari egiten dizkieten kalteak, materialen edo energiaren erabilera aurreztea barne.
3. Material eta produktuetako substantzia kaltegarrien edukia.

● **Hondakinen ekoizlea:** pertsona fisiko edo juridiko oro, haren jarduerak hondakinak sorrarazten baditu (hondakinen hasierako ekoizlea) edo hondakin horien izaeran edo konposizioan aldaketa eragiten duten jarduerak egiten baditu, hala nola aldez aurreko tratamendua, nahasketak edo bestelakoak. Mugetako instalazioetan kontrol- eta ikuskaritza zerbitzuek kentzen dituzten salgaien kasuan, salgaiaren ordezkaria hartuko da hondakinen sortzailatzat, edo bestela haren inportatzaile edo esportatzailea.

● **Hondakinen edukitzailea:** hondakinak dauzkana; hondakinen ekoizlea edo beste pertsona fisiko edo juridiko bat izan daiteke.

● **Negoizatzailea:** hondakinak erosten eta ondoren saltzen bere kontura aritzen den pertsona fisiko edo juridiko oro, baita hondakinak fisikoki hartzen ez dituzten negoziatzaileak ere.

● **Eragilea:** hirugarren pertsona batzuen enkarguz hondakinen balioztatzea edo ezabatzea antolatzen duen pertsona fisiko edo juridiko oro, hondakinak fisikoki hartzen ez dituzten eragileak barne.

● **Hondakinen kudeaketa:** hondakinak bildu, garraiatu eta tratatzea, bai eta lan horien jarraipena egitea ere, bai eta hondakinak itxi osteko mantentze-lanak ere, negoziatzaile edo eragile gisa eginiko jarduerak barne.

● **Hondakinen kudeatzailea:** hondakinen kudeaketa osatzen duen zeinahi eragiketa egin eta baimen edo jakinarazpen bidez erregistratuta dagoen pertsona edo erakundea, publikoa zein pribatua, hondakinak sortu dituen ala ez aintzat hartu gabe.

● **Bilketa:** hondakinak biltzea, tratamendu-instalazio batera

garraiatzeko egiten den hasierako sailkapen eta biltegitratzea barne.

● **Gaikako bilketa:** hondakin-fluxu bat bereizita biltzea, hondakin mota eta izaeraren arabera, hondakin horren berariazko tratamendua errazteko.

● **Berrerabilitzea:** hondakinak ez diren produktuak edo produktuen osagaiak sortu zirenean zuten xede bererako berriz erabiliz egiten den edozein eragiketa.

● **Tratamendua:** balioztatze- edo ezabatze- eragiketak, balioztatu edo ezabatu aurretik egiten den prestaketa-lana barne.

● **Balioztatzea:** edozein eragiketa izan daiteke, baldin eta emaitza nagusia beste material batzuk ordezkatzekoan hondakina baliagarri bihurtzen badu, beste modu batera, hondakin hori funtzio jakin bat betetzeko erabili behar bazen, edo hondakina funtzio hori instalazioan edo ekonomian, oro har, betetzeko prestatzen badu. Balioztatze eragiketen zerrenda ez oso zehatza jasotzen da II. eranskinean.

● **Berrerabilpenerako prestakuntza:** egiaztatze-, garbiketa- eta konponketa-, balorizazio-eragiketa da, haren ondorioz, hondakin bihurtu diren produktuak edo produktuaren osagaiak prestatzen dira berrerabiltzeko bestelako ezelako aurretiazko aldaketarik gabe.

● **Birziklatzea:** hondakin-materialak berriz produktu, material edo substantzia bihurtzen dituen balioztatze-operazio oro, jatorrizko xedea izan edo beste edozein xederekin egiten bada ere. Gai organikoaren eraldaketa ere barne hartzen du, baina ez balioztatze energetikoa, ez eta erregai gisa edo betelantarako material gisa erabiliko diren material bihurtzeko prozesuak.

● **Olio erabilia berroneratzea:** erabilitako olioaren errefinatuz oinarritutako olioaren lortzen duen edozein prozedura, bereziki kutsatzaileak kenduta, olioaren duten oxidazio-produktuak eta gehigarriak.

● **Deuseztapena:** balioztatzea ez den beste edozein eragiketa, nahiz eta eragiketak, bigarren mailako ondorio gisa, substantziak edo energiaren aprobetxamendua izan. Deuseztatzearen eragiketaren zerrenda ez oso zehatza jasotzen da I. eranskinean.

● **Eskuragarri dauden teknika onenak:** eskuragarri dauden teknika onenak, Kutsaduraren aurkako Aurreneurri eta Kontrol Integratuei buruzko uztailaren 1eko 16/2002 Legearen 3. atalaren 5) idatz-zatia zehaztu bezala.

● **Lurzoru kutsatua:** ezaugarri fisiko, kimiko edo biologikoak okerrera aldarazita dituen lurzorua, gizakiak sortu dituen izaera arriskutsuko osagaien eraginez, gizakiaren osasunerako edo ingurugirorako arriskutsua gerta litekeen kontzentrazioarekin, Gobernuak erabakitako irizpide eta estandarren arabera.

● **Konposta:** gaika bildutako hondakin biodegradagarrien tratamendu biologiko aerobio eta termofiloaren ondorioz lortutako medeapen organikoa. Nahastutako hondakinak dituzten hiri-hondakinen tratamendu mekaniko biologikoko plantetan lortutako material organikoa ez da konposta, material bioogonkortua baizik.

Iturriak:

Birziklatzea eta hondakinak kudeatzea. Espainiako Gobernuaren administrazioa.

https://administracion.gob.es/pag_Home/Tu-espacio-europeo/derechos-obligaciones/empresas/productos/gestion-residuos.html

Gida teknikoa. Espainiako Gobernuak. 2007ko maiatza.

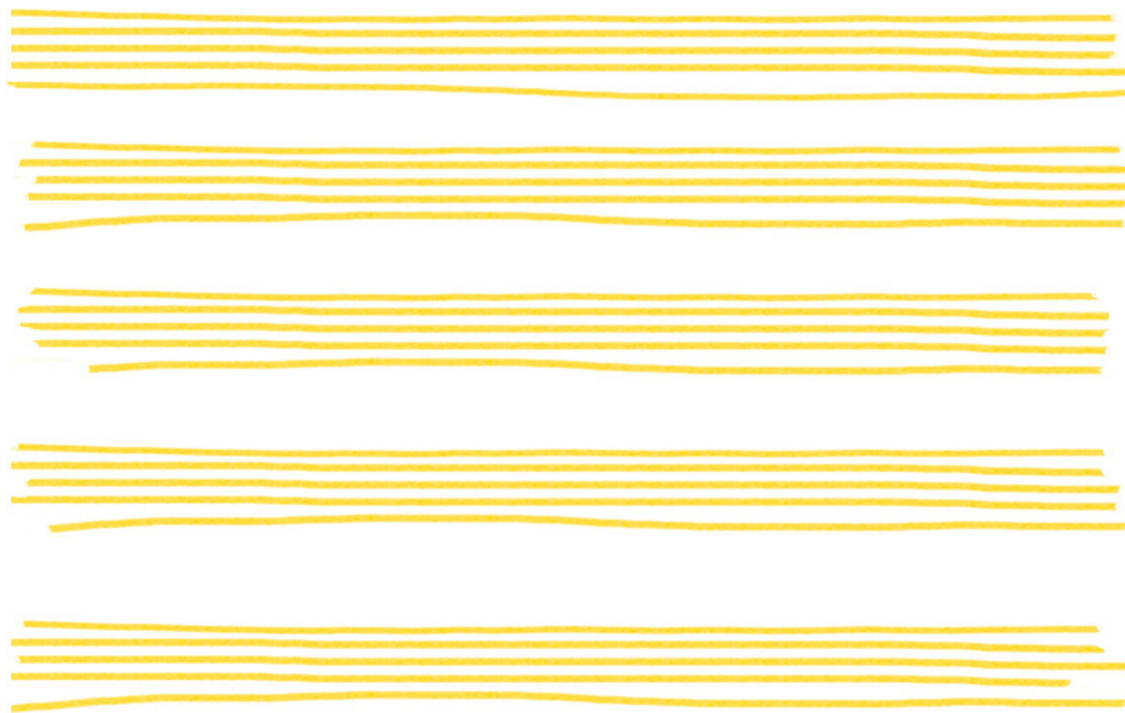
https://www.miteco.gob.es/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/temas/suelos-contaminados/guia_tecnica_contaminantes_suelo_declaracion_suelos_tcm30-185726.pdf

22/2011 Legea, uztailaren 28koa, hondakinei eta lurzorua kutsatzei buruzkoa. Espainiako Gobernuak.

<https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2011-13046>

HONDAKINEN SAILKAPENA

**SOINU-ZENTZUA DUTEN
HONDAKINAK**

Biohondakinak

● Papera eta kartoia

- Tetrabrikak eta poliestilenoazko ontziak.
- Plastikozko poltsak.
- Papera eta/edo plastifikatua.
- Zurezko kutxak
- Papera, egunkariak, paperezko poltsak...
- Kutxak, arrautzopil garbiak...

● Beira

- Ur botilak, ardoa, sagardoa, freskagarriak, ozpina, zukuak...
- Jogurt-potoak, barazkiak, lekaleak, marmeladak...
- Kosmetikako flaskoak, lurrinak...
- Tapoiak, ez naturalak ez sintetikoak.
- Bonbillak eta lanparak.
- Kristalezko baxera.
- Zeramika eta portzelana.

● Ontzi arinak// konformazioaren arabera

- Botilak, elikatzeko, garbitzeko eta garbitzeko ontziak, bilgarriak, sareak, tapak eta tapoiak, poliestirenoazko erretiluak, edalontziak eta platerak.
- Kontserba-latak, poltsa eta aluminiozko moldeak eta metalezko estalkiak.
- Edariena eta/edo elikagaiena.
- Zartaginak eta kazolak
- Kartutxoak eta tonerrak

- CDak eta DVDak
- Jostailu hautsiak
- Gomazko kuboak eta eskularruak
- Boligrafoak
- Ontziak ez diren plastikoak

● Ontziak ez diren metalak

- Arropa
- Oinetakoak
- Etxetresna elektriko txikia
- Jostailuak

● Eraikuntzako eta etxez etxeko konponketako obra txikietako hondakinak eta obra-hondakinak

- Zura
- Igeltsua
- Adreilua
- Metalak
- Papera
- Beira

ALTO

MEDIO

BAJO

● Biohondakinak

● Papera eta kartoia

- Tetrabrikak eta poliestilenoazko ontziak.
- Plastikozko poltsak.
- Papera eta/edo plastifikatua.
- Zurezko kutxak
- Papera, egunkariak, paperezko poltsak...
- Kutxak, arrautzopil garbiak...

● Beira

- Ur botiliak, ardoa, sagardoa, freskagarriak, ozpina, zukuak...
- Jogurt-potoak, barazkiak, lekaleak, marmeladak...
- Kosmetikako flaskoak, lurrinak...
- Tapoiak, ez naturalak ez sintetikoak.
- Bonbillak eta lanparak.
- Kristalezko baxera.
- Zeramika eta portzelana.

● Ontzi arinak// konformazioaren arabera

- Botilak, elikatzeko, garbitzeko eta garbitzeko ontziak, bilgarriak, sareak, tapak eta tapoiak, poliestirenoazko erretiluak, edalontziak eta platerak.
- Kontserba-latak, poltsa eta aluminiozko moldeak eta metalezko estalkiak.
- Edariena eta/edo elikagaiena.
- Zartaginak eta kazolak
- Kartutxoak eta tonerrak
- CDak eta DVDak
- Jostailu hautsiak
- Gomazko kuboak eta eskularruak
- Boligrafoak
- Ontziak ez diren plastikoak
- Ontziak ez diren metalak
- Arropa
- Oinetakoak
- Etxetresna elektriko txikia
- Jostailuak

● Eraikuntzako eta etxez etxeko konponketako obra txikietatiko hondakinak eta obra-hondakinak

- Zura
- Igeltsua
- Adreilua
- Metalak
- Papera
- Beira

BILBAO LA VIEJA

Materiales observados de más a menos volumen encontrado

ALTO

MEDIO

BAJO

● Biohondakinak

● Papera eta kartoia

- Tetrabrikak eta poliestilenoazko ontziak.
- Plastikozko poltsak.
- Papera eta/edo plastifikatua.
- Zurezko kutxak
- Papera, egunkariak, paperezko poltsak...
- Kutxak, arrautzopil garbiak...

● Beira

- Ur botiliak, ardoa, sagardoa, freskagarriak, ozpina, zukuak...
- Jogurt-potoak, barazkiak, lekaleak, marmeladak...
- Kosmetikako flaskoak, lurrinak...
- Tapoiak, ez naturalak ez sintetikoak.
- Bonbillak eta lanparak.
- Kristalezko baxera.
- Zeramika eta portzelana.

● Ontzi arinak// konformazioaren arabera

- Botilak, elikatzeko, garbitzeko eta garbitzeko ontziak, bilgarriak, sareak, tapak eta tapoiak, poliestirenoazko erretiluak, edalontziak eta platerak.
- Kontserba-latak, poltsa eta aluminiozko moldeak eta metalezko estalkiak.
- Edariena eta/edo elikagaiena.
- Zartaginak eta kazolak
- Kartutxoak eta tonerrak
- CDak eta DVDak
- Jostailu hautsiak
- Gomazko kuboak eta eskularruak
- Boligrafoak
- Ontziak ez diren plastikokoak
- Ontziak ez diren metalak
- Arropa
- Oinetakoak
- Etxetresna elektriko txikia
- Jostailuak

● Eraikuntzako eta etxez etxeko konponketako obra txikietako hondakinak eta obra-hondakinak

- Zura
- Igeltsua
- Adreilua
- Metalak
- Papera
- Beira

ZABALA

Materiales observados de más a menos volumen encontrado

ALTO

MEDIO

BAJO

● Biohondakinak

● Papera eta kartoia

- Tetrabrikak eta poliestilenoazko ontziak.
- Plastikozko poltsak.
- Papera eta/edo plastifikatua.
- Zurezko kutxak
- Papera, egunkariak, paperezko poltsak...
- Kutxak, arrautzopil garbiak...

● Beira

- Ur botiliak, ardoa, sagardoa, freskagarriak, ozpina, zukuak...
- Jogurt-potoak, barazkiak, lekaleak, marmeladak...
- Kosmetikako flaskoak, lurrinak...
- Tapoiak, ez naturalak ez sintetikoak.
- Bonbillak eta lanparak.
- Kristalezko baxera.
- Zeramika eta portzelana.

● Ontzi arinak// konformazioaren arabera

- Botilak, elikatzeko, garbitzeko eta garbitzeko ontziak, bilgarriak, sareak, tapak eta tapoiak, poliestirenoazko erretiluak, edalontziak eta platerak.
- Kontserba-latak, poltsa eta aluminiozko moldeak eta metalezko estalkiak.
- Edariena eta/edo elikagaiena.
- Zartaginak eta kazolak
- Kartutxoak eta tonerrak
- CDak eta DVDak
- Jostailu hautsiak
- Gomazko kuboak eta eskularruak
- Boligrafoak
- Ontziak ez diren plastikoak
- Ontziak ez diren metalak
- Arropa
- Oinetakoak
- Etxetresna elektriko txikia
- Jostailuak

● Eraikuntzako eta etxez etxeko konponketako obra txikietako hondakinak eta obra-hondakinak

- Zura
- Igeltsua
- Adreilua
- Metalak
- Papera
- Beira

SAN FRANCISTCO

Materiales observados de más a menos volumen encontrado

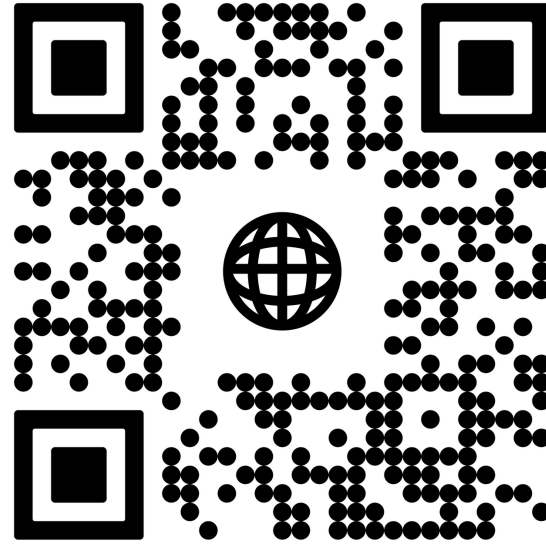

Hiru aztarna sonoro

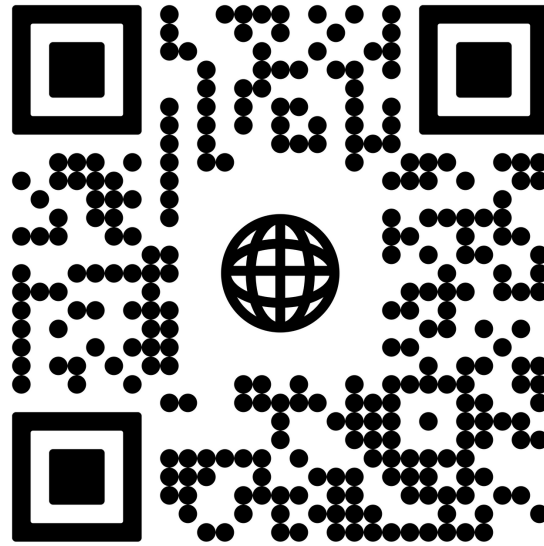

**Hondakinen grabaziak
auzoetan zehar.**

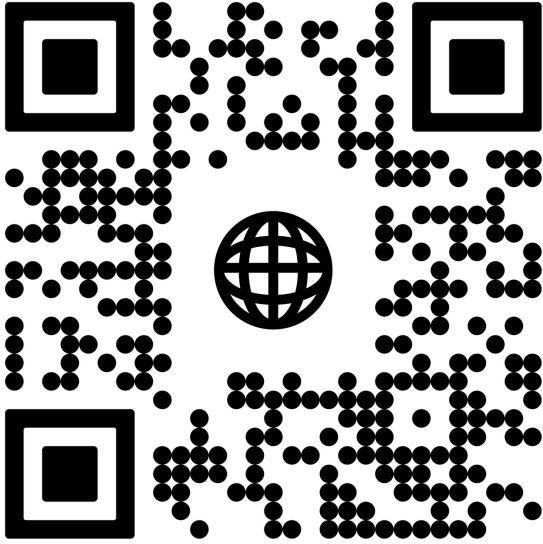
BILBAO ZAHARRA

ZABALA

SAN FRANZISKO

Argitaratzailea

Wikitoki Elkarte
Elkarsorkuntzarako laborategia
Harrobi plaza 5 - 2. Solairua, 48003 Bilbao
Wikitoki.org
Info@wikitoki.org

Sorkuntza artistikoko proiektua

José Javier Salutregui Pacios

Wikiriki egoitzen koordinazioa

Maite Mentxaka Tena eta Isabel Tomas Pérez (Wikitoki)

Diseinu grafikoa

Haizea Pérez Machín (Wikitoki)

CC BY-NC-ND 4.0

Lan hau Creative Commons-en Aitortu-EzKomertziala-PartekatuBerdin 4.0 Nazioarteko lizentziari lotuta dago.

Dokumentu honen edukia egileen ardura baino ez da.

Proiektu hau Wikitoki Elkarsorkuntzarako Elkarteak finantzatu du.
Laborategia, honako hauen laguntzarekin:

